

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 182/2022-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, proti postupu a opatreniu Okresného súdu Košice I č. k. 5Tk/2/2021 z 13. decembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Navrhuje zrušiť napadnuté opatrenie a zakázať okresnému súdu ďalej porušovať práva sťažovateľa, priznať primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 5Tk/2/2021 z 3. januára 2022 uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona (ďalej len „TZ“), § 145 ods. 1 TZ a z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. b) TZ s použitím § 138 písm. a) TZ. Sťažovateľovi bol uložený úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov,

ochranný dohľad v trvaní 1 roka, zákaz požívať alkoholické a iné návykové látky a povinnosť podrobiť sa psychoterapii.

3. Po podaní obžaloby prokurátorom Okresnej prokuratúry Košice I z 8. apríla 2021 (1 Kv 58/20/8800-22) bolo vykonávané hlavné pojednávanie. Právny zástupca sťažovateľa advokát JUDr. Richard Bauer (ďalej len „obhajca sťažovateľa“) 28. júna 2021 prevzal obhajobu sťažovateľa v napadnutom trestnom konaní. V prípade sťažovateľa išlo o povinnú obhajobu podľa § 37 a nasl. Trestného poriadku (ďalej len „TP“).

4. Na hlavnom pojednávaní 15. novembra 2021 sa mal vykonať výsluch znalkyne z odboru psychiatrie, avšak z dôvodu karantény spojenej s ochorením COVID-19 sa znalkyňa nemohla hlavného pojednávania zúčastniť. Z uvedeného dôvodu bolo hlavné pojednávanie odročené na 29. november 2021 o 13.00 h.

5. Obhajcovi sťažovateľa bolo 27. novembra 2021 diagnostikované ochorenie COVID-19 a štátom nariadená povinná karanténa v trvaní 10 dní. O tejto skutočnosti obhajca zaslal okresnému súdu mail o diagnostikovaní tohto ochorenia. Termín hlavného pojednávania 29. novembra 2021 bol zrušený a nový termín bol určený na 13. december 2021. Sťažovateľovi bol opatrením okresného súdu č. k. 5Tk/2/2021 z 29. novembra 2021 ustanovený náhradný obhajca advokát [REDAKOVANÉ]. (ďalej len „náhradný obhajca“).

6. Obhajca sťažovateľa 29. novembra 2021 odoslal okresnému súdu mail s príslušnou PN-kou. Z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu bol obhajca sťažovateľa 5. decembra 2021 prevezený do nemocnice a napojený na kyslík.

7. Podľa sťažovateľa po čiastočnom zlepšení jeho zdravotného stavu jeho obhajca 7. decembra 2021 z nemocničného lôžka mailom kontaktoval okresný súd (asistentku senátu), informoval o zdravotnom stave, v akom sa nachádzal, nemajúc žiadnu reakciu na svoje predošlé maily ako ani vykázané doručenie upovedomenia, ktoré mu bolo zasielané na neexistujúcu adresu, žiadal byť vyrozumený do 10. decembra 2021, aby sa mohol zariadiť vo vzťahu k svojmu klientovi (sťažovateľovi).

8. Obhajca sťažovateľa 8. decembra 2021 mailom odoslal okresnému súdu kópiu lekárskej správy. Obhajcovi nebolo zaslané ani opatrenie okresného súdu o ustanovení náhradného obhajcu z 29. novembra 2021. Obhajcovi sťažovateľa bol 9. decembra 2021 doručený mail okresného súdu, v ktorom bolo uvedené, že jeho mail okresný súd považoval za hodný podania Slovenskej advokátskej komore (ďalej len „SAK“). Na adresu advokátskej kancelárie nebola doručená a ani doručovaná žiadna zásielka.

9. Podľa sťažovateľa bolo evidentné, že predseda senátu okresného súdu mienil vec ukončiť bez sťažovateľom zvoleného obhajcu, ktorý bol v čase ustanovenia PN. Obhajca sťažovateľa 9. decembra 2021 ešte stále ako hospitalizovaná osoba prostredníctvom mailu žiadal o poskytnutie informácií potrebných na obhajobu vrátane údajov o termíne hlavného pojednávania, avšak bez akejkoľvek odozvy.

10. Obhajca sťažovateľa bol 10. decembra 2021 prepustený do domácej liečby (stále na PN). Podaním z 12. decembra 2021 oznámil okresnému súdu vypovedanie plnomocenstva z dôvodu dlhodobej PN. Okresný súd napadnutým opatrením ustanovil sťažovateľovi obhajcu advokáta

všeobecných súdov naprávať, resp. korigovať jednotlivé pochybenia, ku ktorým došlo v predchádzajúcich štádiách trestného konania. Preto spravidla až po právoplatnom skončení trestného konania možno na ústavnom súde prostredníctvom sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy namietat' také pochybenia príslušných orgánov verejnej moci, ktoré neboli odstránené v jeho dovtedajšom priebehu a ktoré mohli vo svojich dôsledkoch spôsobiť porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 166/2010, II. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07). Z toho dôvodu námietky sťažovateľa týkajúce sa porušenia jeho uvedených práv, ktoré v podstate smerujú k pochybeniu okresného súdu pri ustanovení obhajcu sťažovateľa, treba v kontexte uvedeného považovať za predčasné.

18. Z už uvedeného vyplýva, že platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľovi ako obžalovanému právne účinným spôsobom namietat' porušenie svojich základných práv a slobôd garantovaných ústavou, resp. práv garantovaných dohovorom, ku ktorým malo dôjsť v dôsledku ním napadnutého postupu a opatrenia okresného súdu. Sťažovateľ v postavení strany trestného konania má už v rámci trestného konania oprávnenie aktívne zasahovať do objasňovania skutkovo relevantných okolností a skutočností kladených mu za vinu, ako aj do spôsobu ustanovenia obhajcu. Navyše, odvolací súd v prípade podania odvolania v predmetnej trestnej veci je súdom s plnou jurisdikciou, v právomoci ktorého je posúdenie všetkých relevantných skutkových aj právnych okolností posudzovaného prípadu vrátane oprávnenia preskúmať zákonnosť a ústavnosť postupu súdu (III. ÚS 75/05, III. ÚS 109/05). Je zrejmé, že hospitalizácia obhajcu sťažovateľa indikovala potrebu vyššej miery procesnej empatie súdu, ktorú navyše umocňoval aspekt stíhania za skutok, s ktorým právna úprava spája vysoký trest odňatia slobody. Aj napriek pochybnostiam o naplnení týchto východísk ústavný súd nevidí dôvod, aby na predmetný prípad nemali dopadať uvedené štandardy, v rámci ktorých ústavný súd zasahuje v zásade ako súd výsledkový.

19. Procesné záruky zabezpečujúce zákonnosť postupu všeobecných súdov (prípadne ochranu pred jej porušením) vyplývajú z III. časti šiestej hlavy TP (odvolanie a konanie o ňom) alebo ôsmej hlavy (mimoriadne opravné prostriedky) TP.

20. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú z dôvodu, že sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nevyčerpal všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd poskytuje.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2022

Peter Straka
predseda senátu